

**Zásady pro zajištění a financování výkonu
regionálních funkcí knihoven
v Olomouckém kraji**

Obsah

Článek I. Základní ustanovení	16
Článek II. Související právní předpisy a metodické a koncepční materiály	16
Článek III. Vymezení pojmů	17
Článek IV. Charakteristika regionálních funkcí knihoven	19
Článek V. Krajská knihovna, pověřené a obsluhované knihovny	21
Článek VI. Účelově určený příspěvek zřizovatele a dotace	25
Článek VII. Uznatelné výdaje	13
Článek VIII. Vyúčtování finančních prostředků	14
Článek IX. Výkaz výkonu a financování regionálních funkcí	15
Článek X. Závěrečná a výroční zpráva	15
Článek XI. Sankční ujednání	15
Článek XII. Závěrečná ustanovení	16
Přílohy	
Příloha č. 1 – Harmonogram zajištění a financování regionálních funkcí v Olomouckém kraji	16

Článek I. Základní ustanovení

V Olomouckém kraji působí na 500 knihoven poskytujících občanům veřejné knihovnické a informační služby. Jejich funkčnost je zajištěna systémem regionálních funkcí, které jsou specifikovány v § 2 písm. h) zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Cílem regionálních funkcí v Olomouckém kraji je:

1. zajištění dostupnosti a rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb občanům v Olomouckém kraji,
2. vyrovnaní rozdílů v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb obyvatelům měst a malých obcí s přihlédnutím k jejich specifickým,
3. zajištění kvality a kontinuity poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb v návaznosti na informační potřeby uživatelů a v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky,
4. odstranění nežádoucích diferencí v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb mezi jednotlivými regiony Olomouckého kraje,
5. podpora účelné dělby práce a koordinace odborných činností knihoven v Olomouckém kraji,
6. efektivní využití veřejných finančních prostředků,
7. garance průběžné aktualizace knihovního fondu knihoven provozovaných obcemi,
8. udržení odborného standardu služeb v knihovnách Olomouckého kraje,
9. garance kvalifikačního růstu pracovníků knihoven (celoživotní vzdělávání)-

„Zásady zajištění a financování výkonu regionálních funkcí knihoven v Olomouckém kraji“ (dále Zásady) vychází z ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, z celostátní Koncepce rozvoje knihoven ČR a z Koncepce k zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách Olomouckého kraje. Zásady stanovují pravidla zajištění financování regionálních funkcí knihoven na území Olomouckého kraje (dále také „kraj“).

Článek II.

Související právní předpisy a metodické a koncepční materiály

- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o krajích“).
- Zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „správní řád“).

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“).
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o finanční kontrole“). □ Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „knihovní zákon“).
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Metodický pokyn Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky, č. j. MK 85551/2019 ze dne 18. 12. 2019.
- Metodický pokyn Ministerstva kultury ČR k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky, č. j. MK 85426/2019 ze dne 18. 12. 2019.
- Koncepce rozvoje knihoven v České republice.

Článek III. Vymezení pojmů

- 1. Regionální funkce** jsou funkce, v jejichž rámci krajská knihovna a další jí pověřené knihovny poskytují základním knihovnám především poradenské, vzdělávací a koordinační služby, budují výměnné fondy a zapůjčují výměnné soubory knihovních dokumentů a vykonávají další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb. Charakteristika regionálních funkcí je dále uvedena v čl. IV. těchto Zásad.
- 2. Základní knihovna** je knihovna v kraji vymezená dle § 12 knihovního zákona, zřízená obcí nebo jiným subjektem, poskytující veřejné knihovnické a informační služby a zapsaná v evidenci Ministerstva kultury ČR.
- 3. Krajská knihovna** je součástí systému knihoven, plní a koordinuje plnění regionálních funkcí vybraných základních knihoven, je garantem kvalifikačního růstu pracovníků knihoven v kraji.

V Olomouckém kraji je krajskou knihovnou Vědecká knihovna v Olomouci, jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj. Krajská knihovna je příjemcem účelově určeného příspěvku na výkon regionálních funkcí z rozpočtu Olomouckého kraje.

4. Pověřená knihovna je základní knihovna v kraji, zapsaná v evidenci knihoven Ministerstva kultury ČR, která na základě „Smlouvy o přenesení plnění regionálních funkcí z krajské knihovny na pověřenou knihovnu“, uzavřené s krajskou knihovnou, plní regionální funkce v rozsahu a na území smlouvou vymezeném. Je příjemcem dotace na výkon regionálních funkcí.

Funkci pověřené knihovny může plnit také krajská knihovna.

5. Obsluhovaná knihovna je základní knihovna, která poskytuje veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona a je zapsaná v evidenci knihoven Ministerstva kultury, nebo její pobočka. Provozovatel obsluhované knihovny uzavírá s pověřenou knihovnou smlouvu o poskytování regionálních funkcí, v níž je obsluhovaná knihovna označena jako jejich příjemce.

6. Profesionální knihovna je základní knihovna provozovaná příslušným orgánem obce s pracovním úvazkem knihovníka 15 hodin týdně a vyšším.

7. Neprofesionální knihovna je základní knihovna provozovaná příslušným orgánem obce s pracovním úvazkem knihovníka do 15 hodin týdně.

8. Pobočka je lokálně vyčleněná část základní knihovny, je organizační součástí této základní knihovny a pracuje pod jejím vedením.

9. Provozovatel je fyzická nebo právnická osoba, která svým jménem a na svoji odpovědnost poskytuje veřejné knihovnické a informační služby. U menších knihoven provozovaných obcí je provozovatel knihovny většinou totožný se zřizovatelem.

10. Poskytovatel je Olomoucký kraj jako vyšší územně samosprávný celek, který prostřednictvím zastupitelstva kraje a v souladu s knihovním zákonem rozhoduje o poskytnutí dotace na úhradu uznatelných výdajů v rámci plnění regionálních funkcí.

11. Účelově určený příspěvek jsou účelově určené finanční prostředky veřejné finanční podpory definované zákonem o finanční kontrole a poskytované příspěvkové organizaci v souladu se zákonem o krajích a zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů z rozpočtu zřizovatele jako zdroj financování uznatelných výdajů na výkon regionálních funkcí na území Olomouckého kraje. Příjemcem je krajská knihovna.

12. Dotace jsou účelově určené finanční prostředky veřejné finanční podpory definované zákonem o finanční kontrole a poskytované v souladu se zákonem o krajích a zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů z rozpočtu poskytovatele jako zdroj financování uznatelných výdajů na výkon regionálních funkcí na území Olomouckého kraje. Příjemcem jsou pověřené knihovny.

13. Finanční vypořádání je předání přehledu o čerpání a použití peněžních prostředků (dále jen „prostředek“) včetně komentáře a vrácení nepoužitých prostředků v průběhu rozpočtového roku (dále jen „rok“) nebo nejpozději ve lhůtách stanovených veřejnoprávní

smlouvou o poskytnutí dotace (pověřené knihovny) nebo rozpočtovým opatřením (krajská knihovna).

14. Porušení rozpočtové kázně je dle § 22 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů každé neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých jako dotace z rozpočtu poskytovatele. Neoprávněné použití peněžních prostředků je blíže vymezeno v § 22 odst. 2 a zadržení peněžních prostředků v § 22 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

15. Věcně příslušný odbor je odbor Krajského úřadu Olomouckého kraje, který v rámci rozpisu rozpočtu Olomouckého kraje spravuje finanční prostředky pro poskytování účelově určených dotací / příspěvku a činí další úkony v souvislosti se zabezpečením výkonu regionálních funkcí knihoven v Olomouckém kraji.

Článek IV.

Charakteristika regionálních funkcí

Pro účely těchto Zásad vychází charakteristika regionálních funkcí ze Standardu pro výkon regionálních funkcí knihoven, vymezeného v Metodickém pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky (dále jen „standard“).

Standard stanovuje okruh jednotlivých druhů služeb, jimiž jsou regionální funkce naplňovány. Základní kvalitativní a kvantitativní podmínky pro poskytování knihovnických služeb pak vymezuje Metodický pokyn Ministerstva kultury ČR k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky, č. j. MK 85426/2019 ze dne 18. 12. 2019. Jde o následující služby:

1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Cílem této služby je podpora zajištění všestranné kvality a rozvoje knihovnických a informačních služeb v knihovnách kraje.

Předmětem této služby je:

- poskytování odborných konzultací, rad a referencí, a to ze všech oblastí knihovnické a informační činnosti a oblastí souvisejících s poskytováním veřejných knihovnických a informačních služeb, s provozováním knihovny a s poskytováním nezbytných podpůrných činností a dále pak v praktické pomoci při řešení odborných problémů (zejm. knihovnám malých obcí). Součástí poradenské a konzultační činnosti jsou také metodické návštěvy.

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce je krajská knihovna a pověřené knihovny. **2.**

Statistika knihovnických činností

Cílem této služby je včasné, úplné a přesné shromáždění statistických údajů o činnosti obsluhovaných knihoven v kraji, jejich následné zpracování, vyhodnocení a dále využívání výsledků, hodnocení činnosti knihoven.

Předmětem této služby je především:

- metodická i praktická pomoc obsluhovaným knihovnám v kraji při zpracování statistických výkazů, sběru dat ze zpravodajských jednotek (základních knihoven), kontrole dat a jejich zpracování (uložení, sumarizace, analýza a další vyhodnocení), využívání výsledků,
- vyhodnocování Standardu veřejných knihovnických informačních služeb, konzultace k benchmarkingu knihoven, pomoc s uskutečněním průzkumů spokojenosti uživatelů,
- zpracování výroční zprávy včetně výkazů výkonu a financování regionálních funkcí za příslušný region,
- každoroční aktualizace údajů v Adresáři knihoven spravovaném Národní knihovnou ČR

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce je krajská knihovna a pověřené knihovny. **3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady** Cílem této služby je zajištění celoživotního vzdělávání knihovníků a jejich informovanosti o aktuálním vývoji oboru jako podmínky dalšího rozvoje knihoven a zajištění vzájemné spolupráce a koordinace knihoven.

Předmětem této služby je pořádání vzdělávacích akcí a koordinačních porad.

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce je krajská knihovna a pověřené knihovny.

4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace

Cílem této služby je zajištění kvalitních, aktuálních a odborně zpracovaných knihovních fondů a jejich efektivní využití v obsluhovaných knihovnách kraje.

Předmětem této služby je akvizice, katalogizace a technická úprava výměnného fondu, tvorba knihovních souborů a jejich distribuce do knihoven, evidence pohybu výměnného fondu, aktualizace a vyřazování výměnných fondů.

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce jsou pověřené knihovny.

5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Cílem této služby je zajištění revize a aktualizace knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách v kraji dle vyhlášky č. 88/2002 Sb., k provedení zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve lhůtách podle § 16 knihovního zákona.

Předmětem této služby je pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách, tj. při fyzické revizi, obsahové prověrce, dohledávkách,

opravách, aktualizaci knihovního katalogu a dalších evidencí, a zpracování protokolů o výsledku revize.

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce jsou pověřené knihovny.

6. Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele obsluhované knihovny a jejich distribuce

Cílem této služby je zajištění kvalitní akvizice a zpracování knihovních fondů, motivace ke zvyšování objemu doplňování knihovních fondů a/nebo k zajištění finanční spoluúčasti provozovatelů knihoven (obcí) při tvorbě výměnných knihovních fondů.

Předmětem této služby je akvizice, profilace, katalogizace a technická úprava knihovního fondu, jeho distribuce do knihoven, provádění odpisů knihovních jednotek z knihovního fondu.

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce jsou pověřené knihovny.

7. Metodická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

Cílem této služby je podpora transformace obsluhovaných knihoven na informační, vzdělávací, kulturní a komunitní centra obcí.

Předmětem této služby je metodická, případně praktická pomoc při pořádání vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit, které přispívají k rozvoji společenského a kulturního života v obci, dále podpora spolupráce se školami, spolky a dalšími subjekty v místě. Součástí služby jsou ukázky moderních vzdělávacích aktivit, prezentace příkladů dobré praxe v pověřené knihovně.

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce je krajská knihovna a pověřené knihovny.

8. Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Cílem této služby je zajištění servisních služeb pro obsluhované knihovny v kraji a zvýšení racionalizace služeb těchto knihoven.

Předmětem této služby je zajištění servisních služeb automatizovaného knihovního systému v částech, které jsou využívány k plnění regionálních funkcí, zaškolení pracovníků při práci s příslušnými moduly, roční údržba, případně upgrade systému, dále metodická a praktická pomoc v případě zavádění regionálního automatizovaného kooperativního systému.

Poskytovatelem služeb dle tohoto odstavce je krajská knihovna a pověřené knihovny.

Článek V. Krajská knihovna, pověřené a obsluhované knihovny

1. **Krajská knihovna** plní a koordinuje regionální funkce v kraji. Mezi její povinnosti patří zejména:

- a. spolupracovat při výkonu regionálních funkcí s Knihovnickým institutem Národní knihovny a Sekcí pro regionální funkce Sdružení knihoven ČR,
- b. zpracovávat krajskou koncepci rozvoje knihovnictví a koncepci vzdělávání pracovníků knihoven v kraji, koordinovat vzdělávání knihovníků v kraji,
- c. spolupracovat s krajem a jeho orgány, zejména krajským úřadem, a navrhnout výši dotace a její rozdělení,
- d. připravovat a uzavírat smlouvy s pověřenými knihovnami o přenesení výkonu regionálních funkcí v kraji, podrobněji viz níže,
- e. podílet se na naplňování regionálních funkcí v kraji, a to zejména:
 - poskytovat poradenství a konzultace, vykonávat metodické návštěvy v obsluhovaných knihovnách,
 - vyhodnocovat statistiku knihovnických činností za celý kraj,
 - hodnotit činnost knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby v kraji a toto hodnocení vydávat v podobě výroční zprávy,
- f. vyplňovat výkaz o výkonu a financování regionálních funkcí v kraji s údaji ke dni 31. 12. (viz příloha Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky),
- g. zpracovávat výroční zprávu o výkonu regionálních funkcí knihoven v kraji, □ provádět sběr dat za kraj, vytvářet krajský sumář výkazu a v elektronické podobě jej nejpozději do 15. 3. následujícího roku zaslat Knihovnickému institutu NK ČR.
 - zpracovávat výroční zprávu o plnění regionálních funkcí v kraji a nejpozději do 15. 3. následujícího roku ji zaslat věcně příslušnému odboru krajského úřadu, Knihovnickému institutu NK ČR a zveřejnit ji na svých webových stránkách,
- h. vyhodnocovat ve dvouletých intervalech plnění Standardu veřejných knihovnických a informačních služeb a Standardu pro dobrý knihovní fond,
- i. vytvářet informační základnu pro výkon regionálních funkcí v kraji,
 - budovat krajský webový portál pro knihovny a jejich pracovníky,
 - ve spolupráci s pověřenými knihovnami vytvářet a pravidelně aktualizovat adresář knihoven v kraji a podílet se na aktualizaci celostátního adresáře, □ budovat knihovní fond odborné literatury z oblasti knihovnictví, informační vědy a souvisejících oblastí,
 - vydávat metodické pokyny,
- j. koordinovat vzdělávání knihovníků v kraji; zajišťovat celoživotní vzdělávání pracovníků knihoven v kraji a jejich informovanost o vývoji v oboru,
 - organizovat porady ředitelů a metodiků pověřených knihoven, vzdělávací akce, semináře, školení aj. aktivity
- k. zajišťovat rozšiřování materiálů potřebných pro rozvoj knihovnictví v kraji,
- l. je krajským centrem meziknihovních služeb,
- m. propagovat příklady dobré praxe, oceňovat úspěchy knihoven.
- n. řídit se těmito Zásadami.

2. Výběr knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí a uzavírání smlouvy o přenesení regionálních funkcí vykonává krajská knihovna.

- a. Krajská knihovna provádí výběr knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí na základě kritérií, stanovených Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky. Cílem zmíněných kritérií je zajistit odpovídající úroveň vykonávaných regionálních funkcí vybraných knihoven.
- b. Krajská knihovna uzavírá s vybranými knihovnami v souladu s § 11 odst. 3 knihovního zákona „Smlouvu o přenesení regionálních funkcí“ (dále jen „Smlouva“). Smlouva se uzavírá vždy na období jednoho kalendářního roku, přičemž se uzavře do konce roku bezprostředně předcházejícího roku, na který se smlouva uzavírá. Uzavřením smlouvy se základní knihovna stává knihovnou pověřenou. K tomu, aby knihovna mohla být pověřenou knihovnou, je třeba souhlasu jejího provozovatele. Provozovatel knihovny vytváří prostorové, personální a finanční podmínky pro výkon regionálních funkcí a spolupráci knihoven všech typů v rámci vymezeného regionu. Ve smlouvě je vymezen rozsah a území pro výkon regionálních funkcí. Jedno vyhotovení každé uzavřené smlouvy s platností originálu zasílá krajská knihovna věcně příslušnému odboru krajského úřadu.

3. **Pověřené knihovny** plní regionální funkce v okruhu své působnosti vymezené smlouvou o přenesení regionálních funkcí. Mezi její povinnosti patří zejména:

- a. spolupracovat s krajskou knihovnou, zúčastňovat se metodických porad,
- b. připravovat a uzavírat smlouvy s obsluhovanými knihovnami k výkonu regionálních funkcí – pokud knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí nemá právní subjektivitu, uzavírá smlouvy její provozovatel,
- c. zveřejňovat seznam obsluhovaných knihoven, zejména způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- d. poskytovat nabídku služeb vymezenou čl. IV. těchto Zásad a Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky – poskytování služeb pověřená knihovna odborně zajišťuje na základě smluv uzavřených mezi pověřenou a obsluhovanou knihovnou,
- e. vést prokazatelnou evidenci o službách poskytnutých obsluhovaným knihovnám,
- f. zpracovávat výkaz o výkonu a financování regionálních funkcí a závěrečnou zprávu za příslušný region,
 - zpracovávat závěrečnou zprávu o plnění regionálních funkcí v regionu a nejpozději do 15. 2. následujícího roku ji zaslat věcně příslušnému odboru krajského úřadu a v termínu dle Smlouvy o přenesení regionálních funkcí Vědecké knihovně v Olomouci,
 - součástí závěrečné zprávy je výkaz o výkonu a financování regionálních funkcí.
- g. zpracovávat po skončení kalendářního roku roční statistické výkazy Kult MK (12-01) za svůj region a předávat je krajské knihovně,
- h. účastnit se průzkumů a šetření v oblasti knihovnických služeb, výkonů knihoven a souvisejících oblastí,
- i. vést ekonomickou agendu, související s výkonem regionálních funkcí,

- j. poskytovat v rámci metodické pomoci knihovnám poradenství, doporučovat postupy při zacházení s knižním fondem (aktualizace, obnova a vyřazování, zavádění ICT technologií, zpracování rozborů knihovnických činností).
- k. zajišťovat odborné knihovnické zaškolení nových pracovníků, organizovat porady obsluhovaných knihoven, vzdělávací akce, semináře a jiné vzdělávací aktivity.
- l. propagovat příklady dobré praxe, oceňovat úspěchy obsluhovaných knihoven.
- m. udržovat vysokou odbornou úroveň své činnosti ve smyslu ustanovení Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky,
- n. zajišťovat odpovídající pracovní kapacity k poskytování regionálních funkcí ve smyslu ustanovení Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky,
- o. umožnit krajské knihovně věcnou kontrolu výkonu regionálních funkcí, a to i v obsluhovaných knihovnách,
- p. umožnit příslušným orgánům poskytovatele dotace provedení kontroly faktické realizace činnosti na místě, poskytnout potřebnou součinnost a předložit všechny potřebné účetní a jiné doklady týkající se výkonu regionálních funkcí, q. řídit se těmito Zásadami.

4. Regionální funkce jsou poskytovány na základě „Smlouvy o poskytování regionálních funkcí“ základním knihovnám v kraji, zapsaným v evidenci Ministerstva kultury ČR, nebo pobočkám pověřených a základních knihoven dle čl. VI. odst. 6 písm. a. nebo b. těchto Zásad. Uzavřením zmíněné smlouvy se základní knihovna v kraji stává knihovnou obsluhovanou v rámci výkonu regionálních funkcí.

5. **Úloha obsluhované knihovny** spočívá zejména v následujících činnostech:

- a. vést řádnou knihovnickou dokumentaci podle odborných pokynů pracovníků pověřené knihovny (např. statistické údaje o činnosti knihovny),
- b. zúčastňovat se porad, přednášek, seminářů a dalších vzdělávacích akcí,
- c. pracovat s výměnným fondem dle pokynů pověřené knihovny,
- d. spolupracovat při zavádění a aktualizaci automatizovaného knihovního systému,
- e. provádět pravidelnou revizi knihovního fondu dle knihovního zákona a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 88/2002 Sb.,
- f. zpracovávat a předkládat po skončení kalendářního roku pověřené knihovně roční statistický výkaz o knihovně (Kult MK 12-01),
- g. podílet se na kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivitách v místě svého působení, k tomu účelu spolupracovat s fyzickými a právníckými osobami a zájmovými skupinami v místě.

6. **Úloha provozovatele obsluhované knihovny** spočívá zejména v následujících činnostech:

- a. zajišťovat vhodné prostory a interiérové vybavení odpovídající hygienickým a provozním normám pro činnost knihovny v obci,
- b. zabezpečovat moderní technické vybavení a podmínky k zavádění nových technologií a knihovnicko-informačních služeb,
- c. hradit výdaje spojené s provozem knihovny,

- d. řešit ve spolupráci s vedením pověřené knihovny personální podmínky zajištění knihovnických služeb, podporovat další vzdělávání pracovníků knihovny, zejména účast na odborných knihovnických akcích pořádaných pověřenou knihovnou, krajskou knihovnou, případně dalšími organizacemi,
- e. podporovat komunitní aktivity knihovny a spolupráci s jinými organizacemi v místě,
- f. umožňovat pracovníkům pověřené knihovny vstup do knihovny v souvislosti s výkonem regionálních funkcí, podporovat spolupráci knihoven.

Článek VI. Účelově určený příspěvek zřizovatele a dotace

1. Krajské knihovně poskytuje Olomoucký kraj finanční prostředky na zajištění výkonu a koordinaci regionálních funkcí v kraji formou účelově určeného příspěvku zřizovatele v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
2. Věcně příslušný odbor krajského úřadu zašle **krajské knihovně** informaci o zaslání finančního příspěvku. Součástí informace o zaslání finančního příspěvku je rozpočtové opatření, jímž se stanoví:
 - a. účel a pravidla čerpání finančního příspěvku,
 - b. termín čerpání finančního příspěvku,
 - c. výše příspěvku,
 - d. termín a náležitosti vyúčtování,
 - e. informace o finančním vypořádání.
3. **Pověřeným knihovnám** poskytuje Olomoucký kraj finanční prostředky na zajištění výkonu regionálních funkcí formou dotace na základě veřejnoprávní „Smlouvy o poskytnutí dotace“, uzavřené v souladu s § 159 a násl. správního řádu a se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, prostřednictvím rozpočtu zřizovatele.
4. O celkové výši finančních prostředků na zajištění výkonu regionálních funkcí v kraji rozhoduje Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Pro zachování úrovně a kontinuity výkonu regionálních funkcí v kraji by výše dotace měla zohledňovat růst inflace a mzdových výdajů.
5. Návrh celkové výše a rozdělení finančních prostředků na zajištění výkonu regionálních funkcí v kraji předkládá věcně příslušnému odboru krajského úřadu krajská knihovna na základě potřeb k zajištění plnění a koordinace plnění regionálních funkcí v kraji dle knihovního zákona.
6. Výše dotace na zabezpečení výkonu regionálních funkcí v kraji pro jednotlivé pověřené knihovny je stanovena na základě počtu obyvatel v obsluhovaném regionu, který je uveden na stránkách Ministerstva vnitra ČR k poslednímu dni předcházejícího roku, a dále počtu obsluhovaných knihoven každé pověřené knihovny, přičemž za obsluhovanou knihovnu je považována také:
 - a. pobočka obsluhované knihovny uvedená ve smlouvě o poskytování regionálních funkcí a splňující kritéria neprofesionální knihovny,
 - b. pobočka pověřené knihovny.

Pokud není rozhodnuto jinak nebo pokud nedojde k dohodě, rozdělí kraj finanční prostředky určené na zajištění regionálních funkcí v kraji následovně:

- a. Z celkových finančních prostředků se odečte částka pro krajskou knihovnu na regionální funkce vykonávané v krajském měřítku. Výše účelově určeného příspěvku zřizovatele krajské knihovny na výkon regionálních funkcí na daný rok, se stanoví na základě zdůvodněných potřeb krajské knihovny k zajištění plnění a koordinace regionálních funkcí dle knihovního zákona.
 - b. Zbývající částka se rozdělí na část A představující 55% a část B představující 45% prostředků.
 - c. Z částky A se stanoví průměrná částka připadající na jednoho obyvatele kraje, přičemž se pro účely výpočtu odečte od celkového počtu obyvatel v kraji počet obyvatel krajského města s výjimkou integrovaných částí, v nichž pracuje pobočka městské knihovny, splňující kritéria neprofesionální knihovny. Každé pověřené knihovně přísluší finanční prostředky, které jsou násobkem počtu obyvatel území, na kterém zajišťuje regionální funkce, a stanovené průměrné částky na jednoho obyvatele kraje.
 - d. Z částky B se stanoví průměrná částka připadající na jednu obsluhovanou knihovnu. Každé pověřené knihovně přísluší finanční prostředky, které jsou násobkem počtu obsluhovaných knihoven na území, na kterém zajišťuje regionální funkce, a stanovené průměrné částky na jednu obsluhovanou knihovnu.
7. Finanční prostředky lze poskytnout pouze na činnosti vymezené ve Smlouvě o přenesení regionálních funkcí mezi krajskou a pověřenou knihovnou.
8. Finanční prostředky na výkon regionálních funkcí v kraji jsou:
- a. přísně účelové,
 - b. poskytovány výlučně na úhradu neinvestičních výdajů, uznatelných dle čl. VII. těchto Zásad, souvisejících se zajištěním regionálních funkcí v kraji specifikovaných v článku IV. těchto Zásad, a to do výše 100% těchto výdajů, maximálně však do výše dotace vypočtené dle odst. 6. tohoto článku Zásad nebo účelově určeného příspěvku na provoz stanoveného dle odst. 6. tohoto článku Zásad,
 - c. využitelné v kalendářním roce, ve kterém byly poskytnuty,
 - d. zúčtovatelné s rozpočtem Olomouckého kraje za příslušný kalendářní rok.

Článek VII.

Uznatelné výdaje

1. Uznatelné výdaje jsou výdaje nezbytné pro realizaci výkonu regionálních funkcí v kraji a splňující všechny následující podmínky:
 - a. vznikly od 1. 1. do 31. 12. příslušného kalendářního roku v bezprostřední souvislosti s výkonem regionálních funkcí v kraji vymezených v článku IV. těchto Zásad,
 - b. byly prokazatelně vystaveny a uhrazeny v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného kalendářního roku; osobní výdaje a výdaje za telefon a připojení k internetu vzniklé v posledním měsíci příslušného kalendářního roku musí být prokazatelně uhrazeny nejpozději do posledního dne následujícího kalendářního měsíce, tj. do

31. 1. následujícího kalendářního roku, u osobních výdajů včetně úhrady zákonných mzdových odvodů,
- c. vyhovují zásadám účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti dle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě.
2. Mzdové výdaje, tj. platy a ostatní osobní výdaje.
3. U osobních výdajů jsou uznatelným výdajem:
- a. základní mzda až do výše platového tarifu stanoveného pro nejvyšší platový stupeň platové třídy, odpovídající druhu vykonávané práce; pro tyto účely se stanovení platového tarifu řídí právními předpisy upravujícími výše platů, b. osobní příplatek,
 - c. příspěvek za vedení, pokud regionální funkce vykonává v rámci organizační struktury pověřené a krajské knihovny samostatné oddělení či úsek,
 - d. odměny za mimořádnou činnost a za zástup z důvodu nemoci, nařízení karantény nebo dovolené při současném dodržení finančního limitu u mzdových výdajů,
 - e. zákonné sociální pojistné související s poskytnutými mzdovými výdaji,
 - f. fond kulturních a sociálních potřeb,
 - g. ostatní osobní výdaje, tj. výdaje vyplývající z dohody o pracovní činnosti či dohody o provedení práce, jsou uznatelnými výdaji pouze v případě, že pověřené knihovny budou mít evidován počet odpracovaných hodin.
4. U provozních výdajů, u nichž nelze jednoznačně doložit jejich výši vzniklou v souvislosti s výkonem regionálních funkcí v kraji, např. spotřeba energií (elektřina, voda, plyn, teplo), internet, telefony, nájemné apod., se výše uznatelných výdajů každé pověřené knihovny vypočte na základě podílu výše úvazku na regionální funkce a celkového počtu úvazků dané pověřené knihovny.
5. Nákup základního ICT vybavení (Informační a komunikační technologie), např. PC, notebooky, příslušenství – myš, klávesnice, monitor, tiskárna, skener, dále software, mobilní zařízení apod.
6. Dotaci nelze poskytnout na úhradu výdajů spojených se zahraničními cestami, na výdaje na pohoštění a dary a na odpisy.
7. Případná bližší specifika uznatelných výdajů jsou uvedena ve smlouvě o poskytnutí dotace.

Článek VIII.

Vyúčtování finančních prostředků

1. Vyúčtování účelově určeného příspěvku zřizovatele předkládá krajská knihovna do 31. 1. roku bezprostředně následujícího po roce, na který byl příspěvek poskytnut, věcně příslušnému odboru krajského úřadu. Pokud není rozpočtovým opatřením určeno jinak, musí vyúčtování obsahovat:
- a. soupis výdajů hrazených z poskytnutého příspěvku v rozsahu určeném formulářem „Finanční vyúčtování dotace“, který je v elektronické formě dostupný na webových stránkách Olomouckého kraje,

- b. čestné prohlášení, že veškeré údaje uvedené v soupisu výdajů hrazených z poskytnutého příspěvku jsou shodné se záznamy v účetnictví příjemce a odpovídají skutečnosti.
2. Vyúčtování dotace předkládá každá pověřená knihovna do 31. 1. roku bezprostředně následujícího po roce, na který byla dotace poskytnuta, věcně příslušnému odboru krajského úřadu. Není-li ve smlouvě o poskytnutí dotace uvedeno jinak, musí vyúčtování dotace obsahovat:
 - a. soupis výdajů hrazených z poskytnuté dotace v rozsahu určeném formulářem „Finanční vyúčtování dotace“, který je v elektronické formě dostupný na webových stránkách Olomouckého kraje,
 - b. fotokopii hlavní knihy účetnictví, vztahující se k účelovým prostředkům na regionální funkce,
 - c. fotokopie všech výpisů z bankovního účtu nebo výdajových dokladů, které dokládají úhradu jednotlivých dokladů a faktur, s vyznačením dotčených plateb,
 - d. čestné prohlášení, že fotokopie předaných dokladů jsou shodné s originály a výdaje uvedené v soupisech jsou shodné se záznamy v účetnictví příjemce.

Článek IX.

Výkaz výkonu a financování regionálních funkcí

1. Krajská knihovna a pověřené knihovny vyplní jedenkrát ročně k 31. 12. příslušného roku výkaz o výkonu a financování regionálních funkcí. Formulář výkazu včetně vysvětlení pojmů je uveden v příloze Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky.
2. Krajská knihovna zpracovává krajský sumář výkazu, který je nedílnou součástí výroční zprávy o výkonu regionálních funkcí v kraji.

Článek X.

Závěrečná a výroční zpráva

1. Každá pověřená knihovna předloží věcně příslušnému odboru krajského úřadu Olomouckého kraje nejpozději do 15. 2. roku bezprostředně následujícího po roce, na který byla dotace poskytnuta, jeden výtisk závěrečné Zprávy o výkonu regionálních funkcí v kraji, u níž povinnost jejího zpracování a předložení Vědecké knihovně v Olomouci vyplývá pověřené knihovně ze smlouvy o přenesení regionálních funkcí. Součástí zprávy je Výkaz o výkonu a financování regionálních funkcí v kraji.
2. Výroční zprávu o výkonu regionálních funkcí v kraji vypracovává krajská knihovna.
3. Do 15. 3. roku bezprostředně následujícího po roce, na který byly finanční prostředky dotace poskytnuty, zašle krajská knihovna výroční zprávu věcně příslušnému odboru krajského úřadu (v elektronické i tištěné verzi) a Knihovnickému institutu Národní knihovny ČR a do 31. 3. roku bezprostředně následujícího po roce, na který byly finanční prostředky dotace poskytnuty, ji zveřejní na svých webových stránkách.
4. Výroční zpráva obsahuje:
 - a. cíle regionálních funkcí v kraji v daném roce,

- b. hodnocení jednotlivých regionálních funkcí v kraji dle standardu regionálních funkcí uvedeného v Metodickém pokynu Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky,
- c. hodnocení financování a personálního zajištění regionálních funkcí v kraji,
- d. výkaz výkonu a financování regionálních funkcí v kraji.

Článek XI. Sankční ujednání

1. V případě porušení rozpočtové kázně je příjemce povinen provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu poskytovatele. Bližší podrobnosti jsou uvedeny v § 22 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a ve smlouvě o poskytnutí dotace.

Článek XII. Závěrečná ustanovení

1. Dotace poskytnuté před nabytím účinnosti těchto Zásad, jejich použití a vyúčtování se řídí pravidly platnými v době poskytnutí dotace.
2. Tyto Zásady byly schváleny usnesením Zastupitelstva Olomouckého kraje UZ/7/43/2025 ze dne 8. 12. 2025 a nabývají účinnosti dne 1. 1. 2026.

Příloha č. 1

Harmonogram zajištění a výkonu REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN v Olomouckém kraji

	TERMÍN do	ODPOVÍDÁ	POPIS ČINNOSTI
Předcházející rok	15. 6.	VKOL	sdělí OSKPP odhad finančních prostředků na výkon RF na následující kalendářní rok
	15. 9.	OSKPP	potvrdí VKOL zadání požadavku alokace finančních prostředků na výkon RF na následující rok do rozpočtu OSKPP
	15. 10.	VKOL	provede výpočet rozdělení částky na jednotlivé regiony a sdělí jej OSKPP.
	30. 11.	OSKPP	předloží ROK ke schválení celkovou výši a rozdělení finančních prostředků na výkon RF na následující rok včetně vzorové smlouvy.
	20. 12.	OSKPP	předloží ZOK ke schválení celkovou výši a rozdělení finančních prostředků na výkon RF na následující rok včetně vzorové smlouvy.
	31. 12.	OSKPP	informuje VKOL o schválení rozpočtu na RF na následující rok, zašle všem PK návrh smlouvy a autorizovaný výpis usnesení ZOK.

	31. 12.	VKOL	uzavře s pověřenými knihovnami smlouvu o výkonu RF.
Příslušný rok	do 30. 1.	OSKPP	Olomoucký kraj uzavře s pověřenými knihovnami smlouvy o poskytnutí dotace na RF na příslušný rok. Olomoucký kraj odešle krajské knihovně „Informaci o zaslání finančního příspěvku“, jejíž součástí je rozpočtové opatření, a zároveň na účet krajské knihovny účelový příspěvek na zajištění výkonu RF v kraji.
		OSKPP	do 15 dnů ode dne uzavření smlouvy o poskytnutí dotace zveřejní smlouvy v registru smluv vedeném Ministerstvem vnitra ČR a na úřední desce Olomouckého kraje a do 21 dnů ode dne podpisu smlouvy 2. smluvní stranou odešle na účty zřizovatelů pověřených knihoven finanční částky pro výkon RF.
	31. 12.	VKOL PK	vyčerpají poskytnuté finanční prostředky dle smlouvy o poskytnutí dotace / rozpočtového opatření.
Následující rok	31. 1.	VKOL	zpracuje a předá OSKPP finanční vyúčtování příspěvku v rozsahu předepsaném Zásadami a rozpočtovým opatřením.
	31. 1.	PK	zpracují a zašlou na adresu OSKPP finanční vyúčtování dotace v rozsahu předepsaném Zásadami a smlouvou o poskytnutí dotace.
		OSKPP	do 28 dnů ode dne doručení vyúčtování provede kontrolu finančního vyúčtování dotace.
	15. 2.	PK	zpracují Zprávu o výkonu RF a Výkaz výkonu a financování RF. Oba materiály předají OSKPP a VKOL.
	15. 3.	VKOL	zpracuje výroční Zprávu o výkonu RF v OK, kterou předá
			OSKPP a Knihovnickému institutu NK.
	31. 3.	VKOL	zveřejní na svém webu výroční Zprávu o výkonu RF v OK.

Seznam zde použitých zkratk:

NK	Národní knihovna ČR
OK	Olomoucký kraj
OSKPP	Odbor sportu, kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje
PK	Pověřené knihovny
RF	Regionální funkce knihoven
ROK	Rada Olomouckého kraje
VKOL	Vědecká knihovna v Olomouci
ZOK	Zastupitelstvo Olomouckého kraje